

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

voor de Stad . . f 12.
Franco per post . . » 14.

(Verschijnende driemaal ter week : Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE

15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

EEN WOORD

AAN

de Arnhemse Courant.

» De Staten-Generaal, » zegt de grondwet, » vertegenwoordigen het geheele Neder- » landsche volk, geen bijzonder, geen pro- » vinciaal belang mag bij hen zwaarder we- » gen dan het algemeen. Bij kunnen eed » zweren zij het algemeen belang met al » hun vermogen te zullen bevorderen, zon- » der zich daarvan door eenige provinciale » of andere bijzondere belangen te laten » aftrekken. Alle invloed van deze of gene » partij, van de eene of andere godsdienstige » gezindheid, behoort geweerd te worden. » Laat men zich daardoor leiden, — men » schendt zijnen plicht, men overtreedt zijn » eed.»

Ziedaar het thema waarvan de *Arnhem- sche Courant* is uitgegaan, om de leden der Staten-Generaal en den *Noord-Braban- der* eene leer toe te dichten, welke nooit de onze of de hunne zijn kan of zijn zal. Alleen vooroordeel kan oorzaak zijn, dat de beweegreden, waardoor wij de stemming van de Katholieke leden der Kamer goedkeurden, zoo werd uitgelegd als de *Ar- nhemsche Courant* zulks in haar nummer 111 gedaan heeft. Men heeft onze redene- ring geheel eenzijdig beschouwd.

Wij beamen het hierboven vooruitgestelde volkomen. Maar juist daaruit ontleenen wij de beginselen, welke ons leiden. Wij ver- meenen, dat de leden der Staten-Generaal van Noord-Brabant en Limburg juist het algemeen belang voor oogen hebben gehou- den, toen zij vóór de Conversiewet gestemd hebben.

De heer VAN DAM VAN ISSELLE zeide in zijne redevoering ter gelegenheid der laatste debatten, dat in een constitutioneel land iedere financiële wet tevens als eene staats- kundige wet moet worden beschouwd. Die- zelfde debatten hebben het duidelijk bewee- zen, want de beginselen van bestuur zijn te dier gelegenheid ter sprake gebracht.

Wij hebben gezegd en wij herhalen het, dat onder de leden der Staten-Generaal zich eene partij voordoet, dezelfde staatkundige partij, welke onder de regering van Wil- lem I uit godsdienstige geestdrijverij de rampen heeft voorbereid, die wij nu be-

reuren, en welke nu van diezelfde rampen zoekt gebruik te maken, om, wederom uit godsdienstige geestdrijverij, *willekeurige, overheerschende, inconstitutionele*, maat- regelen te provooceren.

Dat dit vuur van Godsdiensstaat buiten de Kamer gestookt werd, is een ieder dui- delijk, die zijne oogen niet vrijwillig sluit, en dat hetzelfde aanhangers en verdedigers onder de leden der Staten-Generaal aantref- is niet alleen natuurlijk, het is onvermijde- lijk. De debatten bij de conversiewet heb- ben getoond, dat men eene financiële wet aangreep, om die tot staatkundige doelein- den te doen strekken. De partij echter was sluw genoeg, om niet openlijk te belijden, wat achter de scherm plaats greep. Maar voor hed, die nauwkeurig toezien, wat en hoe gehandeld wordt, is het geen raadsel, waarheen die *union monstre* van niet slechts vreemde, maar zelfs tegenstrijdige bestand- deelen leidt.

Zij, die de grondwettige beginselen op den voorgrond stellen, handelen niet in strijd met die grondwet, wanneer zij eene slechte wet aannemen, om door de weering eener dusdanige, tot een staatkundigen twist verheven, wet, niet wille te werken tot de ontverwerping van beginselen, welke de grondwet gewaarborgd had. Dit is niet eene nieuwe leer, niet eene leer van ontrouw, en meenedigheid, gelijk men ons beschul- digt, het is eene leer zoo oud als de we- reld, het onveranderlijk beginsel, dat men *uit twee kwaden het minste kiest*. Dit deden in het onderhavige geval de leden der Staten-Generaal van Noord-Brabant en Limburg, indien zij allen uit de veronder- stelling van de *Arnhemse courant*, zijn uitgegaan, dat de *Conversiewet* slecht was.

Evenwel dit blijkt niet. Wij beweerden dat de wet op zich-zelve beschouwd, niet slechts aannemelijk was, maar dat de verwerping onvermijdelijke gevolgen zal na zich slepen, welke niet te overzien zijn. Zij hadden naar onze wijze van zien, twee redenen om de wet toe te stemmen, de eerste, om de wet zelve; ten tweede, om de staatkundige re- den, waarvan wij boven spraken. Anderen mogen zulks laken, dit staat hun vrij. De Noord-Brabandsche leden waren jaren lang onafhankelijke verdedigers van liberale con- stitutionele beginselen, de bestrijders van hetgeen daarmede streed; zij waren het,

een eene willekeurige regering geene onaf- hankelijkheid duldte, zij zullen het hog zijn, nu de regering onafhankelijkheid gedooft.

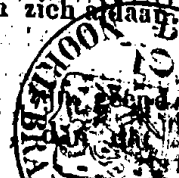
Wij nemen onder het Mengelwerk van heden een brief van den heer LIPMAN uit den *Tijdsgevoel* over, welke de verander- lijke veelkleurige politiek van het *Handels- blad* naar verdiensten aan den kaak stelt. Het *Handelsblad* had twaalf achtereenvol- gende artikelen aan den heer LIPMAN als de zijne ten gunste van de Conversiewet op- genomen. En ziet, nauwelijks is de wet ge- vallen, of het *Handelsblad* maakt een sprong, en verheugt zich over die niet alle krachten bestreden verwerping. Er zijn geene woorden noodig om zulke houding te schand- vlekken. De laagheid van dergelijk gunst- bejag van lezers valt betreden alle critiek.

Het *Handelsblad* vreesde de impopu- lariteit, welke men die wet had ten deel doen vallen, heeft zich na den val derzelve bij de overwinnaars geschaard, om niet de- zen hoeree te roepen. Dat is verraad, of wij kennen geen verraad! En ieder eerlijk man zal hetzelfde verachten, gelijk de heer LIPMAN hetzelfde diep veracht heeft.

ENGLAND

LONDEN den 7 Junij. De Koning van Hanover heeft eergisteren, op zijnen twee en zeventigsten verjaardag, de gelukwenschingen der meeste leden zijner familie ontvangen. H. M. en prins Albert heb- ben zich dien morgen naar Windsor begeven, en des avonds de reis van daar naar Claremont voort- gezet. -- Bij de landing van eerstgenoemden Vorst op Engelschen bodem is de ontvangst der verza- melde menigte juist niet zeer vlegend geweest; zelfs wil men dat alleen de eerbied voor zijne gevorderde jaren ergerlijke bewijzen van afkeuring heeft belet.

Het bevestigd zich dat de Regering het raadzaam geacht heeft een eskader aan de kust van Ierland te doen stationeren. Tot bevelhebber daarvan is de schout bij nacht Bowles benoemd, die bereids naar Dublin vertrokken is, om van daar zijne vlag aan boord der *Malabar* van 72 stukken, te gaan hijschen. Behalve dit linesschip zal het eskader uit de *Tyne* van 28, de *Rose* van 18, de *Racer* van 10, de *Lynx* en *Nautilus*, beide van 10 stukken, en uit tien gewapende stoombooten bestaan, welke op de rivier Shannon moeten post stellen. Een der berigten voegt als gerucht hierbij, dat de kruisers der douane last bekomen hebben bij het oog op de Fransche zeehavens te houden, als vreesde het gouvernement dat de Ieren zich eed- van wapenen zouden gaan voorzien. Omtrent de bewegingen in Ierland hadere belangrijke berigten ontvangen.

het, nabij Duggannon, tot een gevecht gekomen is tusschen de Protestanten of de zoogenaamde Oranjelieden, en de voorstanders van de herroeping der Unie. Volgens de bladen der Behoudende Partij trokken de eerzuchtige vaders, naar Duggannon op, maar zins zonder vaandels of leuzen, om daar een verandering van voorstanders der Unie bij te wenen, toen zij door eene groote menigte aangevallen werden, die zij echter, door anderen bijgestaan, weldra uiteen dreeven. Verwoed over den aanval en over de be- wijzen van wreedheid hunner tegenstanders, koel- den zij hunne wraak aan zeventien woningen, welke verbrand of op eene andere wijze vernield werden. Sedert waren, tot wederwraak, de hui- zen van verscheiden Protestanten aangetast en eenige menschen mishandeld.

-- Blijkens tijdingen uit het vasteland van Indië is sir C. Napier andermaal met de Beloches slaags geveest, en heeft weder eene luisterrijke over- winning bevochten. Tusschen de vijftien en twin- tigduizend man, onder shero Mahomed, van Meer- poor, hadden, den 24 Maart, eene wél versterkte positie, op ongeveer vier engelsche mijlen van Hyderabad ingenomen. Gelukkigerwijze was de magt van sir C. Napier den vorigen dag door de brigade van den Majoor Stack versterkt, zoodat hij ruim vijfduizend man monsteren kon, met welke hij zich sterk genoeg gevoelde om den vijand aan te vallen. Hij marcheerde dus uit, en opende, op kleinen afstand genaderd, zijne batte- rijen, terwijl zijne troepen echelonsgewijze opruk- ten. De Beloches vochten als wanhopigen, maar waren, na een strijd van drie uren, verplicht voor de beter gedisciplineerde bataillons te wijken. Hun verlies is moeilijk te berekenen; ruim vijf honderd lijken zijn op het slagveld gevonden, maar in de naburige dorpen bedraagt hun aantal veel meer; van de zijde der Engelschen en hunne inlandsche hulpstroepen telde men tweehonderd zeven en zestig dooden en gekwetsten, en onder de eersten daarvan twee officieren. De opperbe- velhebber zegt in zijne dépêches, dat hij geen lof genoeg voor zijne officieren en soldaten, zoo En- gelschen als inlanders, heeft. Hij zelf heeft de grootste bewijzen van persoonlijken moed gegeven.

Daarentegen is in Delhi eene kleine nederlaag geleden. Door het afsterven van den Rajah van Khytul was diens gebied aan de O. L. Compagnie vervallen, maar zijne weduwe die hiermede geen genoegen nam, wendde eene poging aan om het bewind door de wapenen meester te worden, stelde zich aan het hoofd van hare troepen, en joeg twee tegen haar uitgezonden compagnien Sepoys op de vlugt, waarbij de luitenant Whistler, van het 72e regiment, gedood, en de luitenant Farre ernstig gewond werd. Sedert was eene grootere magt tegen de Vorstin afgezonden, en dacht men hare onder- werping weldra te zullen vernemen.

Ofschoon de engelsche heerschappij in Scinde volkomen gevestigd schijnt, en zich aldaar troepen genoeg bevinden om vijandelijke aanvallen af te keeren, ontbraken echter om tot voldoende bezet- ting in de steden te dienen. Omtrent de vereeni- ging van het grondgebied van Scinde met de En- gelsche bezittingen liepen de gevoelens in Indië sterk uit een.

Hier wil men weten dat sir C. Napier door H. M. tot grootkruis der militaire Bath-orde zal verheven worden.

In China verkeerden de Engelschen voortdurend in vrees dat de dood van den keizerlijken commis- saris Epeloo, wijs vredelievende gezindheid, schran- derheid en oprechtheid hun steeds een algemeen vertrouwen inboezenden, van nadeelige uitwerking op de chineesche politiek te hunnen opzichte wezen zou. Niets was echter nog gebeurd wat aan deze vrees voedsel geven kon.

-- LONDEN 7 Junij. Er heeft gisteren een prachtig diner ten hove plaats gehad, ter gelegen- heid van den verjaardag des Konings van Han- ver.

-- Hier en daar beginnen de Oranjisten of Pro- testanten in Ierland het hoofd op te steken, om zich tegen de woelingen der Katholijken te ver- zetten. Zulk eene beweging heeft te Duggannon, in het Graafschap Tyrone, plaats gehad. De per- sonen, die daaraan deel namen, droegen vaandels met een Katholijk kruisbeeld, riepen dat zij de intrekking der Heie niet zonden dulden, en vielen eindelijk op de huizen der Roomschegezinden aan, van welke onderscheidene verwoest werden.

Van den anderen kant wordt uit Manchester ge- meld, dat de Iersche bevolking, dieer Stad, wier getal op 70,000 begroot wordt, eene sommenkomst ge- houden heeft, ten einde verzoekschriften tot herroe- ping van de Unie te teekenen. Hier en daar moeten eenige gewelddadigheden gepleegd zijn, doch de vergadering is rustig afgelopen. Zulk een ver- schijnsel in Engeland zelve, wordt door velen zeer bedenkelijk aangemerkt. Inmiddels worden voortdurend troepen naar Ierland afgezonden.

SPANJE.

Den 31 Mei had men te Madrid nog geene offi- cieele tijdingen omtrent de gebeurtenissen, welke in de provincien hebben plaats gehad. De veront- rusting verspreidde zich naar alle kanten; het gerucht liep dat de opstand van Malaga niet was gestild geworden zoo als men eerst gemeld had, en dat dezelve steeds voortging tot Grenada en in geheel Andalouzie. Maar men heeft zich vergist met te beweren dat de te Grenada gekaserneerde troepen zich bereid toonden om met de opstande- lingen gemeene zaak te maken. Zij hebben zich integendeel in hunne kasernen opgesloten, met het voornemen zich tot het uiterste te verdedigen.

Het schijnt dat eene zelfde beweging als te Ma- laga ook te Cadix is uitgebarsten.

-- Men schrijft uit Grenada dat 2000 studenten der Univeriteit, de verschillende wijken der stad hebben doorloopen, onder het geroep van Leve de vrijheid! dood aan de tyrannen. Zij hebben zich naar de junta begeven en wapenen geëischt. Zij willen twee bataillons vrijwilligers oprigten. Alle collegien hebben dit voorbeeld gevolgd. De geest- drift is ten toppunt. (El Castellano.)

FRANKRIJK

-- PARIJS den 7 Junij. De Koning en Koningin zullen eenige dagen op het kasteel van Randan, hetwelk prinses Adelaide toebehoort, gaan door- brengen.

Indien al werkelijk het plan bestaat om den Hertog van Annale tot onderkoning van Algiers te verheffen, waarvan sedert de jongste door hem betoonde blijken van dapperheid en beleid weiler veel gesproken wordt, dan zal zulks toch denkelijk eerst na verloop van twee of drie jaren plaats hebben, ten einde den jongen Vorst intusschen ge- legenheid te geven zich meer en meer bij de be- volking hemind te maken. De generaal Bugeaud zou tot op dien tijd gouverneur-generaal blijven.

-- De Kamer der Gedeputeerden heeft gisteren, met honderd vijf en zeventig tegen honderd en drie stemmen, een wets-ontwerp, op een krediet voor de fransche etablissementen in Indië, ver- worpen, waarover zich meer dan een der Minis- ters, inzonderheid de admiraal Roussin, zeer ge- krenkt betoont.

Hoewel de som van tweemaalhonderd duizend francs bij de Kamer is aangevraagd, om bij gelegen- heid der zoogenaamde Julijfeesten te worden aange- wend, beweren sommigen dat die feesten dit jaar niet openlijk gevierd zullen worden, maar dat de Minis- ters zich tot de lijkwissen voor de geaneuvelden bij de omwenteling van 1830 willen bepalen, en het overblijvende aan de armen schenken.

Velen gelooven dat de admiraal Roussin, minis- ter van oorlog, voornemens is na het eindigen der tegenwoordige zitting zijn ontslag in te die- nen, en dat hij door den admiraal de Mackau zal vervangen worden.

-- Een pachter van het departement du Nord, wiens graanzolders van korenwormen wemelden,

is als met een tooverslag van dat ongedierte ver- lost geworden, door een zeer eenvoudig middel- hem door het toeval aangewezen. Hij had eeni- traliwerk op een zijner zolders groen laten verwen- en liet het daar gederende een paar maanden- dragen. Na verloop van dien tijd was er geen kommuworp meer te bespeuren. Men ziet dus, dat men slechts eenig gedeelte van den zolder met zoodanige verw behoeft te bestrijken, om van het lastig ongedierte bevrijd te zijn.

-- Volgens het gevoelen van den Heer Millot, die in dit opzigt als de eerste autoriteit van Eu- ropa wordt geacht, heeft de vruchtigheid en de koude van de afgelopen maand niet veel nadeel aan het gewas toegebracht. De regen en de koude hebben gedurende die maand over geheel Europa geheerscht. Wanneer het weder zich tot warmte wil zetten, zoo als het geval scheen te zijn sedert de nieuwe maan, zal het graan overschoon zijn. Intusschen voorspellen de weerkundige waarne- mingen eenen onstuimigen en regenvachtigen zo- mer. Gewoonlijk zijn er in Mei, door elkander genomen, elf regendagen; in 1816 bedroeg dit getal achttien en dit jaar heeft genoemde maand 28 of 29 bij ons opgeleverd.

In de *Phare des Pyrénées* van 4 Junij leest men als volgt:

De Madridsche dagbladen van 31 Mei, ons door buitengewone gelegenheid geworden, bevatten tij- dingens uit Grenada tot 27 Mei des middernachts. Op dat tijdstip, zegt de *Correspondant*, duurde de beweging in die stad voort. Te Madrid bracht men het gerucht in omloop, dat Cadix eene beweging had gemaakt in den geest van Grenada. De mu- nicipaliteit van Almeria heeft den 26. een adres aan den regent gericht om hem te herinneren, dat de pronunciamiento van September gemaakt is om de parlementaire regten voor alle inbreuk vrij te waren en dat het vertegenwoordigende gouverne- ment alleen kan blijven bestaan door daarin te volharden. Men meent te weten, dat de Heer Me- dizabal tot minister van buiten zaken zal worden benoemd en dat de portefeuille van financiën in dit geval aan den Heer Gamboa zal worden opge- dragen. Er bestaat vrees, dat de stad Lugo in open verzet met de regering zal komen; het stad- bestuur, de nationale gardé en vele ingezetenen dier plaats hebben een verzoeg aan het congrès gericht; hetzelfde is gedagvaardend 24 Mei op het plein der constitutie.

De uit Katalonie ontvangen berichten zijn zeer ernstig van aard; gelijk men zulks reeds had doen gevoelen hebben de ex-afgevaardigde Prim en Milans den 30. te Reus den standaard der oproers ontrold. Het inf. regiment van Castille verscheiden detachementen kavalerie en artillerie zijn uit Barcelona naar Taragona gezonden. De grootste gedeelte der garnizoenen van Girona en Figuières is den 1. dezer met geforceerde marschen naar Barcelona getogen. De berichten uit Saragossa van 1 Junij des avonds melden niets nieuws; de open- bare rust was daar niet gestoord geworden, noch er heerschte veel gisting; de generaal Soane had de functien van kapitein-generaal aanvaard.

De *Moniteur Parisien* geeft den toestand van Spanje volgenderwijze op:

De oproerige bewegingen breiden zich in Span- nië. Eene junta heeft zich te Grenada, eene an- dere te Reus opgeworpen. Te Lugo, Pontevedra, Orense en Jaen zijn onlusten uitgebarsten. Er is bevelen gegeven om de ex-gedeputeerden Prun- Ortega te vatten, en te recht te stellen. Er vort- ken uit Madrid vele hoofd-officieren naar de pro- vincien. Men spreekt van eene aanstaande be- roeping van generaals. Barcelona verkeert in een staat van groote gisting.

GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG.

LUXEMBURG, den 7 Junij. De zitting der Staten is gisteren, namens Z. M., geopend geworden door den gouverneur van het Groot-Hertogdom.

-- De Heer Gellé, lid van den regering, van het Groot-Hertog, is den 5 dezer naar

vertrokken. Hij is door Z. M. den Groot-Hertog belast geworden L. M. den Koning der Belgen, namens den Groot-Hertog om te beproeven. De Heer Gollé vervangt bij deze gelegenheid den gouverneur, die te Luxemburg teruggehouden wordt, als vertegenwoordiger van den Souverein bij de plechtige opening der zitting van de Staten des Groot-Hertogdoms.

NEDERLAND.

GRAVENHAGE den 8 Junij. Morgen zullen de Afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich bezig houden met het onderzoek van het in de zitting van gisteren ingekomen ontwerp van wet, tot tijdelijke voorziening in de behoeften van de schatkist.

In de zittingen van eergisteren, gisteren en heden heeft zich het provinciaal gerechtshof van Zuid-Holland bezig gehouden met het hooren der getuigen in zake J. C. van Stenis, beschuldigd van vergiftiging. Van de een en zestig getuigen, die aanvankelijk in deze zaak gedagvaard zijn, zijn thans vier en twintig gehoord. Morgen ochtend zal met de behandeling van deze worden voortgegaan. Onder de op heden gehoorde getuigen behoorden de heeren T. D. Vrijdag Zijnen en D. M. van Deijne, apothekers te dezer stede, die als deskundigen in deze zaak geroepen waren en een zeer uitgebreid verslag van het door hen ingestelde onderzoek hadden opgesteld. Zij verklaarden ten stelligste dat geen kopergroen of kopervergif in de aan hen onderworpen bestanddeelen aanwezig was geweest, maar dat, zoowel in het uitbraaksel van Mouthaan als in het overblijfsel der portie, gelijk in de saur, rattenkruid is gevonden. De Voorzitter van het hof heeft, zoowel de geneesheeren die de lijders behandeld hebben, als de deskundigen, namens het hof, dank gezegd voor de volledige wijze waarop zij hunne rapporten en verslagen opgemaakt en aan de justitie ingeleverd hadden.

ARNHEM, 7 Junij. Gisteren had aan de aardebaan van den Rijn-spoorweg, onder Oosterbeek, wederom een treurig ongeluk plaats. Een hier ter stede wonende arbeider, voor de eerste maal aan de aardebaan werkende, was bij éénen tot het verloop van aarde bestemde wagen geplaatst om het paard te menen, waarbij hij al ras, welligt door onervarenheid, om met genoegzame behendigheid, het paard of de paarden onder het met kracht voortrollen des wagens, te ontspannen, het ongeluk had onder den zwaar beladen wagen te komen, ten gevolge waarvan die persoon de rechterarm en de linkervoet heeft verbruijzeld. Dien ten gevolge is den man de rechterarm tot boven de elleboog afgezet geworden. De ongelukkige is gehuwd en vader van twee kinderen.

NIJMEGEN, 7 Junij. Gisteren werd bij publicatie aan de ingezetenen dezer stad, van wege de regering, de last uitgevaardigd, hante honden behoort vast te leggen. Wij vernemen dat deze maatregel zijne oorzaak vindt in het volgende voorval eenigen tijd te voren alhier hebbende plaats gehad. Het zoontje van den Heer van Niftrik alhier, door den hond van den Herbergier Kersten, buiten de Hunnerpoort te dezer stede, in het been gebeten zijnde, meende men uit deze en bijkomende omstandigheden met grond te kunnen afdelen dat deze hond dol was. Dientengevolge werd onmiddellijk besloten dit beest af te maken, hetwelk, naar men wil, door zekeren daglooner Johannes Dominicus Wouters genaamd, moet zijn verrigt. Deze persoon door nieuwsgierigheid gedreven zoude vervolgens onbedachtzaam het cadaver geopend hebben, ten einde zich van een werkelijke ontsteking te vergewissen. Eene wond aan zijne hand hebbende deelde zich de smetstof van het razend geweest zijnde dier aan den ongelukkige mede, die na te laat ingeroepen en dus te vergeefs aangewende hulp aan de gevolgen van de waterrees in den morgen van heden bezweek. Het gebeten kind bevond zich voortdurend onder docters handen en geeft hoop op herstel.

(Handelsblad.)

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Zaterdag, den 10 Junij.

In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de Voorzitter medegedeeld, dat tot Rapporteurs benoemd zijn:

Van het ontwerp tot tijdelijke voorziening in het te kort over 1841 en 1842, de heeren Verweij-Mejan, van den Bosch, van Akerlaken, van Rechteren en van Rijkevorsel, en

Voor het ontwerp tot wijziging van de instructie der Algemeene Rekenkamer, de heeren van Panhuys, van den Bosch, van Akerlaken, Hooft en van Rappard.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft verslag gedaan op eenige in hare handen gestelde stukken, onder anderen op een Adres van den Raad van Administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, die zich beklagt over de moeilijkheden en belemmeringen, welke de wet van den 19 Mei 1841, betrekkelijk de onteigening ten algemeene nutte, oplevert. De Commissie stelt voor, dit Adres ter griffie neder te leggen, en het bij afschrift te verzenden aan H. E. de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken.

Na eene korte woordenwisseling daaromtrent, wordt het voorstel der Commissie met eene meerderheid van 36 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren Hooft, Verweij-Mejan en Schooneveld.

De Vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Mengelwerk.

UITTREKSEL

Uit de Redevoering van den heer Schooneveld, welke met levendige en juiste kleuren, den toestand afschildert, waarin Nederland verkeert, waardoor het dreigt verloren te gaan.

Ik heb de tot nu ghhoudene discussie met de meeste aandacht, maar tevens met een meer en meer pijnlijk gevoel gevolgd. Hij bezielt de innige overtuiging, dat de redding van ons vaderland in deze wet gelegen is, en wel in deze wet alleen. En als ik bij die overtuiging mij de mogelijkheid voor den geest breng, dat zij door U Edel Mogenden wordt verworpen, word ik onwillekeurig gedrongen, om op Nederland de woorden toe te passen, die Napoleon in zijnen overmoed uitsprak, toen hij de onderneming tegen Rusland aanving: *La fatalité l'entraîne, les destins doivent s'accomplir.* — Ik zal straks spreken over de wet en de voornaamste daartegen aangevoerde bezwaren, maar vergunt mij vooraf een vluchtigen blik te werpen op den toestand van ons Vaderland.

Nee, het is met Nederland niet wanhopig gesteld; Nederland is niet verloren, maar het is zwaar gedrukt, materieel en moreel. Materieel, omdat de rentelast onze krachten te boven gaat, en de belastingen zoo hoog zijn opgevoerd, dat zij bijna het peil bereikt hebben; dat niet kan worden te boven gegaan. Maar nog erger dan de materiele is de morele druk. Wij bevinden ons thans in een heilloos tijdperk van reactie. Tien jaren geleden, ziede de tegenwoordige Ministers van Binnenlandsche zaken, die toen nog als afgevaardigde in deze vergadering zitting had, bij gelegenheid dat over de wet tegen woelingen beraadslaagd werd: Niet thans is eene wet tegen woelingen noodzakelijk, nu allen blakende zijn van ijver en vaderlandeliefde, maar als in een meer verwijderd tijdperk de spanning heeft opgehouden, dan zal die noodzakelijkheid geboren worden; dan zal de reactie erger zijn, dan het tegenwoordige kwaad. Die voorspelling is thans bewaarheid. Overal heerscht vrees voor gevaren. In het vroeger tijdperk heeft men, verblind door onsterstandig vertrouwen, de verkeerde maatregelen van het bestuur ondertrund; men heeft ingezien, dat dit blinde vertrouwen ons aan den rand van den afgrond heeft gebracht, en een algemeen wantrouwen heeft daarvoor plaats gemaakt, wantrouwen om-

trekt, zaken, tegen personen, wantrouwen, dat zich openbaart buiten de vergadering, dat elk oogenblik, bij elke gelegenheid uitkomt binnen de kamer. Zal dit algemeen wantrouwen ons verder brengen dan het blind vertrouwen gedaan heeft, en wat moet eindelijk van de tegenwoordige stemming het gevolg zijn? Zonder vertrouwen, niet een blind, maar berekenend vertrouwen, moet het Vaderland te gronde gaan. Een blind vertrouwen is zelfs nog minder nadeelig, dan een wantrouwen jegens allen en alles. Zijn er nu bij zoo groote kwalen nog redmiddelen voorhanden? Ja Edel Mogende Heeren, er zijn redmiddelen voorhanden, die niet optigt tot den materielen toestand, daarin gelegen zijn, dat de Kamer het in hare magt heeft, om met de regering bezuinigingen, verstandige bezuinigingen te beramen; dat zij die kan propoceren, en tevens met de Regering aan eene verbetering van het belastingstelsel arbeiden, vooral ook met het doel, om de belastingen voor de lagere volkstanden minder drukkend te maken. Zij kan met de Regering in het budget de ontvangsten en uitgaven naar gelijk maken, en zoo langzamerhand door eene gezinde samenwerking den materielen toestand verbeteren. De morele toestand, ik erken dat, is moeilijker te redden. Het groote redmiddel zou hier zijn een compact ministerie met eenen president aan het hoofd; dat een bepaald, openlijk aangekondigd systeem volgde. Maar zulk een ministerie bestaat nog niet, is nog niet dadelijk te verwachten; en moeten wij middelerwijl den staat zien te gronde gaan? Tot zoo lang bestaat er geen ander redmiddel, dan het aankweken van individueel vertrouwen jegens de Ministers. Kan men dit niet in hen stellen, dan moet hunne vervanging niet uitgaan van de publieke opinie, maar van deze Kamer. Van hier moet uitgaan wat die publieke opinie kan doen verbeteren, wat tevredenheid kan doen heerschen door het geheele land. Maar dan moet ook in deze Kamer niets dan waarheid, *gronde woorden*; dan moeten hier geene overdrevene klachten worden aangeheven; dan moet de kreet over den druk der belastingen binnen deze muren niet worden gehoord, omdat wij weten, dat het niet mogelijk is, om die belastingen te verminderen. Van hier mogen geene declamatiën uitgaan tegen regeringsmaatregelen, zonder te weten, wat men in de plaats daarvan wil.

Aan den Heer VAN DEN BIESEN, Ridder van onderscheidene Ordes, Consul-Generaal, Directeur van het Algemeen Handelsblad.

Mijnheer!

Ik heb met diepe verontwaardiging het Opstel gelezen, voorkomende in uw Blad van heden, onder het opschrift: *„Uitkomsten der Beraadslagen,”* en waarin men nu zich beijvert het groote geluk te schetsen, hetwelk de verwerping der voordragt tot conversie het Vaderland moet aanbrengen.

Het staat u ongetwijfeld vrij, zoo dikwerf gij wilt, van stelsel en Staatkunde te veranderen, en heden uw gevoelens van gisteren te verloochenen. Dit kan zeer stichtelijk zijn voor uwe Lezers, zeer nuttig voor den Staat, en zeer loffelijk voor u.

Maar hetgeen u niet vrij staat, hetgeen tegelijk eene vermetelheid en een verraad is, dat is, de begrepingen uwer weerbaan-politiek in te wnten op, om te doen voorkomen als eene voorzetting van Artikels, gevleid uit mijne innigste overtuiging, welke ik noch voor vriend, noch voor vijand ooit heb verzaakt, of zal verzaaken.

Ik verklaar derhalve, dat Opstel niet alleen vreemd aan mij, vreemd aan die artikels, waarvan het voorgest een vervolg te zijn, maar dat ik uit den grond van mijn hart de gediensige zelfverloochening vertoef, welke alleen zulk eene overdrevene en buitensporige *dithyrambe* zoude hebben kuanen inboezemen aan iemand, die weinige dagen te voren lijuregt tegengestelde gevoelens had beleden.

Gewoon voor mijne overtuiging met rondborstigheid uit te komen, heb ik het voorgedragene ontwerp van Conversie, welke aanneming ik als eene onontbeerlijke voorwaarde van 's Lands redding beschouwde, en welks verwerping ik als een onherstelbaar onheil blif betreuren, met mijne uiterste krachten verdedigd. Ik heb die verdediging

getoerd, niet om iemand, wie ook, te beïjvoeren, en vanmeer diegenen, op wie atubishalve de vers doeding. In de eerste plaats rusten, goedvinden, hante gedragelinge naar de veranderde omstandigheden te schikken en te ploegen, kan dit voor mij geene reden opleveren, om de wisselbaarheid hanner veranderlijke politiek te volgen.

Ik eerbiedig de overtuiging van de uitstekende en hooggeachte Vaderlanders, die door hunne geschriften of door hunne stemmen, de verwerping van het voorstel hebben beslist. Zij hebben in het gemoedelijk besef hunner verplichting gehandeld. Maar ik heb tevens recht te vorderen, dat ook mijne overtuiging worde geëerbiedigd, en dit zoude zij niet kunnen, indien zij veranderlijk ware, als de wind, die waait.

Ik heb a verzocht, namens den Schrijver der Artikels over de Conversie-wet, in uw Blad te verklaren, dat het Opstel, getiteld: *Uitkomsten der Beraadslagingen*, hem ten eenemale vreemd was, en in alle deelen tegen zijne overtuiging aandrachts. Gij hebt dit geweigerd, op grond, dat de Artikels, door mij gesteld, de Redactie alleen, niet mij, aahgingen. Maar mij altijd verantwoordelijk achtende voor hetgeen ik heb geschreven, kan ik noch aan de Redactie van het *Han delblad*, noch aan iemand het recht afstaan, om met mijne overtuiging een spel te drijven, veelmin door een voorgewend verpog op mijne redeneringen, den politieken aard en de zedelijke waarde daarvan te vervalschen.

Ik laat aan anderen over, na teene nederlaag gezongen aan te heffen. Ik kan alleen stoffe van droefheid zien in de *Uitkomsten der Beraadslagingen*, en alteen den Albestuurder biddend, dat hij de onheilen, die het Vaderland dreigen, goadiglijk moge afwenden!

Amsterdam, 30 Mei, 1843.

S. P. LIPMAN.

Advertentien.

Getrouwd:

F. H. A. HALEWIJN

J. C. H. VAN DEN BOGAERT.

HERTOGENBOSCH, den 8 Junij 1843.

Betrekkingen en vrienden, zoo binnen als buiten de Stad, gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantenemen.

Heden overleed mijn teergeliefde Echtgenoot B. WILLEMSE in den Ouderdom van ruim 29 jaren na voorzien te zijn geweest van de heilige Sacramenten, mij nalatende een kindje nog te jong om haar verlies te beseffen. Allen die den braven Overledene gekend hebben, zullen in mijne diepe droefheid deelen.

De Wed. B. WILLEMSE
Geb. M. G. LAFFERTEE.

's Bosch 10 Junij 1843.

Men verlangt op een Buitengoed nabij Gravenhage tegen 1° Julij of Augustus e. k. een JUFVROUW van beschafte opvoeding, tussohen 30 en 40 jaar oud en van de R. K. Godsdienst, tot gezellige verkeer en assistentie van eene kleine familie. Verder met 1° Julij een bekwaam KOETSIER alwaar men informatie kan bekomen.

Adres onder Letter V. D. A. bij den Boekhandelaar J. W. TEN HAGEN in 's Gravenhage. Brieven franco.

In eene MANUFACTUUR-WINKEL te 's Bosch wordt gevraagd eene WINKEL-DOCHTER tussohen de 20 en 30 jaren oud, die de R. K. Godsdienst belijdende en van goede getuigenis schriften voorzien. Men adresse re zichi onder L. S. bij de Boekhandelaars LUKIE en GRANNENBURG te 's Bosch.

Begeen die genezen mogien zijn eene JAGT PACHTEN leggen onder de gemeente Best, tussohen den Straatweg en de Luitien van St. Gerdenode, Zon, en Licentie adresseeren zichi aan den Eigenaar den Wed. Heer O. O. VAN DEN BERG, Heer van Oirschot en Best.

* 11. Eene Jufvrouw van fatsoenlijke familie van de R. K. Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst als GOVERNANTE of als SECONDATE op eene Kostschool; zij is vijf en twintig jaren oud, heeft een examen afgelegd in de Fransche en Hoogduitsche Talen, Geschiedenis en Aardrijkskunde; en is levens in staat om zeer voldoende bewijzen van bekwaamheid en gedrag te produceeren.

Om naders inlichtingen vervoege men zich onder de letters Z. Z. aan het bureau onder Cachi Nederl. Stemmen, te 's Gravenhage. Brieven franco.

VLOEIBARE ASPHALT

UIT DE
MIJNEN VAN BASTENES.

Dit zoo dengelijk PRODUCT, is heden proefonderzocht erkend als een sterk, duurzaam, vochtwerend middel, hetwelk met de beste gevolgen aangewend wordt. 1° Tot bestrijking van vochtige, salpeterige, door roet aangedane of vlakkerige muren. 2° Op allerhande soorten van hout zoo voor Scheeps als Houtbouw, Vaatwerk enz. om hetzelfde tegen Verrotting en uitwerksels der Champignons te beschermen. 3° Op Metalen, als Zier, Lood enz. Dit laatste het water van alle looddeelen bevrijdende. 4° Onder wit marmer, hardsteen, gebakken Steenen, enz. ten einde de vochtigheid en vlakkerigheid die met den grond prijst te voorkomen. 5° Voorts op elk soort van Doek, Carton, Tonwerk, enz. enz.

De Prijs van het ned. pond VLOEIBARE ASPHALT is f 1,25. Men ontvangt gratis eene gedrukte inlichting omtrent het gebruik.

L. Bidos & Cie.
te Rotterdam.

DEPOTS ZIJN GEVESTIGD

's Bosch H. VAN BAER Apotheker, Breda De Wed. J. EISEN en ZONEN Drogist, Breda A. BEGUIN Apotheker, Nijmegen P. J. NOOREN Handelaar in Verfvaren, Tilburg G. BOES Apotheker.

Brieven en Bestellingen franco.

Radicale genezing DER EXTEROOGEN DOOR

den Heer SANDER, van Parijs.
De Heer SANDER, een der voornaamste Pedicouren van onzen tijd, heeft de eer U Wel-Ed. te berigten dat hij in deze stad is aangekomen. Hij is uitvinder van een Elixer ter volkomen genezing der exteroogen, welk Elixer zoo in de Dagbladen van Parijs als in die der Departementen, den uitbundigsten lof is toegezwaaid.

Het is hem aangenaam U Wel-Ed. mede te deelen, dat hij door eene nieuwe wijze van bewerking in staat is exteroogen, knobbels, voetschilt, exteroogen tussohen de teenen, laten onder den bal van den voet en in het vleesch gegroeide nagels uit te roepen zonder pijn, alleen door middel van het Elixer zijner uitvinding. De bewerking geschiedt in twee of drie minuten en brengt geene de minste pijn te weeg.

Zij die deze bewerking hebben ondergaan kunnen de nauwste schiksel zonder enig letsel dragend en hebben de voldoening van den wortel der exteroogen te zijn bevrijd.

De Heer SANDER is in het bezit van een groot aantal Certificaten, hem in Italië, Engeland, Duitschland en Frankrijk, en nog onlangs door de beroemde Genees- en Heelmeesters vereerd, als mede attestaten van twee, vier en zes jaren naar de genezing overrudden.

Hij is iederen dag van des morgens 10 tot 5 namiddags 4 uren te spreken, terwijl zij die ten hant niet mogien verlangen te worden behandeld, naar zaam worden verzocht hem zulke wet te willen berigten daard hij niet alsdan bij H. D. zal verzoegen. In alle gevallen is de behandeling gratis.

Dames kunnen, door verkiezende door de Echtgenoot van den Heer SANDER worden behandeld, welke gelijke bekwaamheid tot voornemde operatie bezit.

Hij is gelogeerd bij den Heer J. HILBRANT, Koopman en Winkelaar in de Wintmerstraat, Wijk C. No. 420 nabij de Markt in 's Bosch.

De Heer SANDER, onlangs van Dordrecht teruggekeerd, heeft eene menigte Certificaten van Inwoners der Stad, welke hij met de gevolg heeft behandeld, verscheidene andere, met welke niet publicatie bij een des onderscheidt ingebeld doet, zijn mede in zijn bezit.

* 12. Twee ZILVERSMID-GEZELLEN van werk begeerend, adresseren zich in Persoon of met Franco brieven bij A. HESSELS, Zilversmid te Breda.

De Ondergeteekende P. BENOIT LAFLEUR van Luik, maakt bij deze bekend, dat de door hem met het in sluis No. 9 op de Zuid Willemsvaart den 23 Mei 1843 gezonken vaartuig met kalk, geleden schade, door de

NEDERLANDSCHE

VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ

Gevestigd te WESEL, (waarvan Hoofd-Agent voor de Provincie Noord Brabant, H. E. DE BERGH te 's Bosch op heden naar zijn volle genoegeen, is geregteld, en hij dien ten gevolge bij deze dezelfde Maatschappij aan een ieder is aanbevelentle.

's Bosch 7 Junij 1843.

(Getekend) P. BENOIT LAFLEUR

En vente chez P. R. D. MULLEN Libraire à Bois-le-Duc.

Pantheon National, 3 volum

Premier volume, HISTOIRE DE BELGIQUE, par Theodore Juste, deuxième édition. Deuxieme vol., LES BELGES ILLUSTRES. Troisieme vol., LA BELGIQUE MONUMENTALE, artistique et pittoresque.

Cette publication remarquable par son luxe, typographique, parait toutes les semaines par livraisons. Chaque livraison se compose d'une superbe gravure exécutée par les premiers artistes et de pages de texte, illustrées de vignettes, fleurons, culs-de-lampes.

Chaque volume sera publié en 80 livraisons, formera un magnifique volume de sept à huit cent pages, 15 cents la livraison.

(On vend séparément chaque volume sans augmentation de prix.)

GALLERIE DES CONTEMPORAINS ILLUSTRES, par un homme de bien, avec une lettre-préface de M. de Chateaubriand.

Cette Galerie sera complète en 120 livraisons formant deux magnifiques volumes grand in-20. Cents la livraison.

LORD STRAFFORD, épisode du regne de Charles d'Angleterre, par Feix Bogaerts.

Un magnifique volume orné de 12 grandes vignettes composées et dessinées par N. de Keyser, gravées sur bois par Henri Brown, 30 cents la livraison.

LUCRÈCE, tragédie en cinq actes et en vers par M. Ponsard, prix 20 cents.

PANTHEON CLASSIQUE et LITTÉRAIRE, 88 Mémoires (vendu séparément) au prix de 30 cents.

Gelduitzettingen

OP

L I J F R E N T E

EN

VERZEKERINGEN OP HET LEVEN

De Maatschappij van Algemeene Assurantie op het LEVEN, de dotale Fondsen en de Overlevingen, gevestigd te Brussel, en goedgekeurd door Koninklijk besluit van 12 Junij 1842, vestegenwerd door Agenten in geheel België en in vreemde plaatsen, hare wezenlijke Kapitaalhoopen tot nabij de TRIE MILLIÖEN VIL MAAL HONDERD DUIZEND FRANCO.

De Maatschappij heeft een DRIE MAAL HONDERD DUIZEND FRANCO Lijfrenten. De verrigtingen der Maatschappij hebben tot voornemde verzekeringen van de Maatschappij betaald.

Men kan zich de Prospecus en Tarieven, en wenselijke inlichtingen bezorgen hetzij bij den Agent A. C. VAN DER MEULEN Jullior, in 's Bosch, of bij de Secretarissen Generaal der Maatschappij te Brussel, in de nieuwe straat No. 48.

BEURS VAN AMSTERDAM, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

De Beurs van Amsterdam, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

De Beurs van Amsterdam, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

De Beurs van Amsterdam, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

De Beurs van Amsterdam, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

De Beurs van Amsterdam, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

De Beurs van Amsterdam, den 10 Junij 1843. Heden Zaterdag 10 Junij 44 uren.

Ter Boek- en Courant-Drukkerij van D. A. A. de